

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 673488
Documentnummer: 673491

Datum: 21 oktober 2024
Portefeuille(s): arbeidsmigrantenhuisvesting
Portefeuillehouder(s): P. van Bergen

Onderwerp *art.33 RvO-vragen inzake aanpassing beleid arbeidsmigrantenhuisvesting*

Context

- Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- Beantwoording raadsvragen
- Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- Anders, [te weten...]

Inleiding

In verband met de behandeling van het raadsvoorstel inzake de aanpassing van het beleid arbeidsmigrantenhuisvesting (nummer raadsvoorstel: 622992) heeft de fractie van Leefbaar Dronten raadsvragen ex artikel 33 RvO aan het college gesteld. Hieronder staan de vragen en de antwoorden van het college weergegeven.

Kernboodschap

In de stukken staat: 'Voorts verwachten wij als gevolg van de realisering van voldoende arbeidsmigrantenhuisvesting een positieve impuls voor de Drontense economie en ondernemers.'

1. Hoe waarborgt het gemeentebestuur dat het creëren van een aparte plek voor 150 tot 300 arbeidsmigranten aansluit bij de doelstelling van samenleven, betrokkenheid en sociale cohesie in Dronten?

Antwoord: Door de nabijheid van centrumfuncties bieden de voorgestelde locaties meer mogelijkheden tot betrokkenheid en sociale cohesie dan locaties in het buitengebied. Bij de opzet en het beheer van de locaties zal rekening gehouden worden met deze aspecten. Verwezen wordt naar de verschillende in het reeds geldende Afwijkingenbeleid en in het voorliggende raadsvoorstel opgenomen beoordeling- en kwaliteitscriteria waaraan grootschalige arbeidsmigrantenhuisvesting in Dronten moet voldoen.

Opgemerkt dient te worden dat het aannemelijk is dat voor een grote groep arbeidsmigranten de nadruk primair ligt op werken en inkomen verwerven. Dit geldt voor de kort blijvende arbeidsmigranten, maar ook voor de arbeidsmigranten – zij het in mindere mate – die hier voor de middellange termijn verblijven (de twee groepen waarop het arbeidsmigrantenbeleid is gericht). Betrokkenheid en sociale cohesie zal bij deze groep een ondergeschikte rol spelen.

Bijlage(n):

2. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de vestiging van arbeidsmigranten tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in Dronten aan arbeidskrachten?
 - a. En sluit dit ook aan bij de toenemende zorgvraag als gevolg van de vergrijzing in Dronten?
 - b. En zijn behoeften van bedrijfsleven en boerenbedrijven die grondafhankelijk zijn hierbij in beeld?

Antwoord: Arbeidsmigranten zijn vooralsnog hoofdzakelijk werkzaam in de agrarische sector en de industrie. Door het realiseren van huisvesting wordt tegemoet gekomen aan de behoefte van het bedrijfsleven, namelijk meer mogelijkheden om arbeidsmigranten te huisvesten in de buurt van het werk. Arbeidsmigratie speelt (nog) geen grote rol bij maatschappelijke organisaties of in de zorg. Als daar in de toekomst wel sprake van is, zal het waarschijnlijk gaan om langduriger verblijf, onder meer omdat beheersing van de Nederlandse taal voor veel van dit soort functies noodzakelijk is. Bij langdurig verblijf is de verwachting dat (de gezinnen van) arbeidsmigranten gewone bewoners worden in reguliere woningen. Het betreft dus naar alle waarschijnlijkheid een andere doelgroep.

a. Op grond van alle ons bekende landelijke rapportages over de behoefte aan arbeidsmigrantenhuisvesting moet worden geconcludeerd dat in de komende jaren als gevolg van de toenemende vergrijzing de behoefte aan arbeidsmigranten alleen maar zal toenemen. Wat dit precies voor Dronten betekent is momenteel niet te zeggen. Voorliggend raadsvoorstel richt zich op de bestaande behoefte zoals deze in het provinciale rapport uit 2019/2020 is geduid.

b. Er is een redelijk beeld van de behoefte van bedrijven en grondgebonden agrariërs. Voor de seizoensgebonden behoefte aan arbeidsmigranten van agrariërs is het beleid ondertussen aangepast en zijn er vergunningen verleend.

3. Er is ook een dringende behoefte aan huisvesting voor starters en deels voor studenten. Zou het niet wenselijk zijn om parallel een vergelijkbaar initiatief op te zetten voor starters en mogelijk ook voor studenten, waarbij bedrijven tegelijkertijd worden gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor de huisvesting van hun (toekomstige) werknemers?

Antwoord: Of dit wenselijk en haalbaar is, is thans niet te zeggen. De gemeente heeft inmiddels wel een aantal initiatieven voor starters geïnitieerd.

In het geval van arbeidsmigrantenhuisvesting wordt de huisvesting overigens meestal niet door de werkgever, maar door in huisvesting gespecialiseerde bedrijven aangeboden. Wij vinden het ook minder wenselijk dat de werkgever tevens de huisvester is voor zijn werknemers, omdat dit een voor de arbeidsmigranten ongunstige afhankelijkheidsrelatie tot gevolg kan hebben. Deze ongewenste afhankelijkheidsrelatie zal naar onze mening ook aan de orde zijn in geval de werkgever tevens de huisvester is van studenten en starters.

4. In het voorstel wordt gezegd dat een voordeel van het plaatsen van arbeidsmigrantenhuisvesting aan de randen van bedrijventerreinen is dat de centrumvoorzieningen dichterbij zijn en dus beter bereikbaar voor arbeidsmigranten dan vanaf locaties in het buitengebied.

Daarnaast is het doel van de nota kostenverhaal om ervoor te zorgen dat de gemeente niet alle kosten van publieke investeringen (voorzieningen) hoeft te betalen. Een deel van deze kosten wordt verhaald op de ontwikkelaars of eigenaren die hiervan profiteren.

In het voorstel staat ook dat, om lagere kosten mogelijk te maken voor het bouwen van grootschalige huisvesting voor arbeidsmigranten, de gemeentelijke regelgeving (de nota kostenverhaal) moet worden aangepast.

Wat is het verschil in euro's voor de afzonderlijke locaties tussen het wel of niet toepassen van de nota kostenverhaal? Wat wordt de huurprijs dan ongeveer?

Antwoord: In de stukken staat dat eerdere initiatieven niet zo zeer last hadden van leges of dergelijke, maar dat het kostenverhaal conform de door de raad vastgestelde gemeentelijke regeling de haalbaarheid nogal eens in het gedrang bracht.

Kostenverhaal is echter (grotendeels) wettelijk verplicht. De ruimte om de gemeentelijke regeling te wijzigen is daardoor beperkt. Aanpassing alleen voor huisvesting van arbeidsmigranten is ook niet goed denkbaar, omdat dit al snel tot ongelijke behandeling en bevoordeling leidt.

Omdat er nog geen concrete bouwplannen zijn is het niet mogelijk om het eventuele kostenverhaal te berekenen. Dit is afhankelijk van de vierkante meters grond en bebouwing. De gemeente heeft geen invloed op de huurprijs die gerekend wordt op de markt. Het is dan ook niet te zeggen hoe kostenverhaal hier eventueel in verrekend wordt.

5. Uit een provinciaal onderzoek in 2019, blijkt dat de gemeente Dronten een tekort van 1.035 plaatsen voor arbeidsmigrantenhuisvesting heeft tot 2030.

De vierde locatie aan De Bruggepoort, eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf, wordt in het nieuwe voorstel niet direct gebruikt voor arbeidsmigrantenhuisvesting, maar als reserve voor het geval huisvesting op de andere drie locaties niet haalbaar blijkt.

Door deze wijziging kunnen er maximaal 750 arbeidsmigranten worden gehuisvest. Waarom laat het college dit maximum los en hoe wordt er aan de extra behoefte voldaan?

Antwoord: Ook in het eerdere voorstel was het uitgangspunt dat op grond van het voorstel 750 plaatsen zouden worden gerealiseerd met de vierde locatie als reserve (in het eerdere voorstel werd de extra locatie reserve gehouden voor het geval er sprake zou zijn van een stijgende behoefte aan arbeidsmigrantenhuisvesting en in het actuele voorstel wordt de locatie reserve gehouden voor het geval één van de drie andere locaties afvalt).

In beide voorstellen is rekening gehouden met de ontwikkelingen aan de Roodbeenweg, waar plannen zijn voor de realisatie van circa 300 plaatsen. Het totaal aan nieuwe plaatsen in Dronten komt daarmee op 1050, wat globaal overeenkomt met de genoemde 1035.

6. Wanneer wordt het recente onderzoek van de provincie over de toelichting van de aantallen beschikbaar gesteld aan de raad?

Antwoord: De Provincie Flevoland heeft opdracht gegeven tot het verrichten van nieuw onderzoek naar het aantal arbeidsmigranten in Flevoland. Dit nieuwe onderzoek is bedoeld als een update van het in 2019/2020 verrichte onderzoek. Echter, het gaat naar verwachting minstens nog enkele maanden duren voordat het onderzoek zal zijn afgerond.

Zodra het college het geüpdatete provinciale onderzoek heeft ontvangen, zal dit met uw raad worden gedeeld.

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief

1. raadvragen ex art. 33 RvO (nummer: 674319)

R. Hammenga MA
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

schriftelijke vragen

Fractie:	Leefbaar Dronten
Naam:	André Idzinga, 25-09-2024
Onderwerp:	Aanpassing beleid arbeidsmigranten
Type vraag:	☐ informatieve/technische vraag ☒ artikel 33-vraag
Beantwoording (<i>alléén bij informatieve/technische vragen</i>)	☒ Ja, kan verspreid via mail / app ☐ Nee, antwoord alleen naar mijzelf

Inleiding:

Voor de komende vergadering(en) over aanpassing van het beleid voor arbeidsmigranten hebben wij de volgende vragen:

Vragen:

In de stukken staat: 'Voorts verwachten wij als gevolg van de realisering van voldoende arbeidsmigrantenhuisvesting een positieve impuls voor de Drontense economie en ondernemers.'

1. Hoe waarborgt het gemeentebestuur dat het creëren van een aparte plek voor 150 tot 300 arbeidsmigranten aansluit bij de doelstelling van samenleven, betrokkenheid en sociale cohesie in Dronten?

Door de nabijheid van centrumfuncties bieden de voorgestelde locaties meer mogelijkheden tot betrokkenheid en sociale cohesie dan locaties in het buitengebied. Bij de opzet en het beheer van de locaties zal rekening gehouden worden met deze aspecten.

Anderzijds is het aannemelijk dat -zeker bij kort blijvende arbeidsmigranten- de nadruk ligt op werken en inkomen verwerven, waarbij de betrokkenheid bij Dronten dan een beperkte rol speelt.

2. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de vestiging van arbeidsmigranten tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in Dronten aan arbeidskrachten?
 - a. En sluit dit ook aan bij de toenemende zorgvraag als gevolg van de vergrijzing in Dronten?
 - b. En zijn behoeften van bedrijfsleven en boerenbedrijven die grondafhankelijk zijn hierbij in beeld?

Arbeidsmigranten zijn hoofdzakelijk werkzaam in de agrarische sector en de industrie. Door het realiseren van huisvesting wordt tegemoet gekomen aan de behoefte van het bedrijfsleven, namelijk meer mogelijkheden om arbeidsmigranten te huisvesten in de buurt van het werk.

Arbeidsmigratie speelt (nog) geen grote rol bij maatschappelijke organisaties of in de zorg. Als daar in de toekomst wel sprake van is, zal het waarschijnlijk gaan om langduriger verblijf, onder meer omdat beheersing van de Nederlandse taal voor veel van dit soort functies noodzakelijk is. Bij langdurig verblijf is de verwachting dat (de gezinnen van) arbeidsmigranten gewone bewoners worden in reguliere woningen. Het betreft dus naar alle waarschijnlijkheid een andere doelgroep.

a Wij zien (nog) geen direct verband tussen vergrijzing, toenemende zorgvraag en de huidige vraag naar huisvesting voor arbeidsmigranten.

b Er is een redelijk beeld van de behoefte van bedrijven en grondgebonden agrariërs. Voor de seizoensgebonden behoefte aan arbeidsmigranten van agrariërs is het beleid ondertussen aangepast en zijn er vergunningen verleend.

3. Er is ook een dringende behoefte aan huisvesting voor starters en deels voor studenten. Zou het niet wenselijk zijn om parallel een vergelijkbaar initiatief op te zetten voor starters en mogelijk ook voor studenten, waarbij bedrijven tegelijkertijd worden gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor de huisvesting van hun (toekomstige) werknemers?

In samenwerking met maatschappelijke partners ontwikkelt de gemeente initiatieven voor starters en studenten. De rol van bedrijven hierin is beperkt. Dat geldt overigens ook voor de huisvesting van arbeidsmigranten, die meestal niet door de werkgever maar door in huisvesting gespecialiseerde bedrijven wordt aangeboden. In het algemeen achten wij het minder wenselijk dat de werkgever ook de huisvesting van de werknemers aanbiedt, omdat dit een ongunstige afhankelijkheidsrelatie kan veroorzaken.

4. In het voorstel wordt gezegd dat een voordeel van het plaatsen van arbeidsmigrantenhuisvesting aan de randen van bedrijventerreinen is dat de centrumvoorzieningen dichterbij zijn en dus beter bereikbaar voor arbeidsmigranten dan vanaf locaties in het buitengebied.

Daarnaast is het doel van de nota kostenverhaal om ervoor te zorgen dat de gemeente niet alle kosten van publieke investeringen (voorzieningen) hoeft te betalen. Een deel van deze kosten wordt verhaald op de ontwikkelaars of eigenaren die hiervan profiteren.

In het voorstel staat ook dat, om lagere kosten mogelijk te maken voor het bouwen van grootschalige huisvesting voor arbeidsmigranten, de gemeentelijke regelgeving (de nota kostenverhaal) moet worden aangepast.

Wat is het verschil in euro's voor de afzonderlijke locaties tussen het wel of niet toepassen van de nota kostenverhaal? Wat wordt de huurprijs dan ongeveer?

M.i. staat dit niet zo in de stukken. In de stukken staat dat eerdere initiatieven niet zo zeer last hadden van leges of dergelijke, maar dat het kostenverhaal conform de door de raad vastgestelde gemeentelijke regeling de haalbaarheid nogal eens in het gedrang bracht.

Kostenverhaal is (grotendeels) wettelijk verplicht. De ruimte om de gemeentelijke regeling te wijzigen is daardoor beperkt. Aanpassing alleen voor huisvesting van arbeidsmigranten is ook niet goed denkbaar, omdat dit al snel tot ongelijke behandeling /bevoordeling leidt.

Omdat er nog geen concrete bouwplannen zijn is het niet mogelijk om het eventuele kostenverhaal te berekenen. Dit is afhankelijk van de vierkante meters grond en bebouwing. De gemeente heeft geen invloed op de huurprijs die gerekend wordt op de markt. Het is dan ook niet te zeggen hoe kostenverhaal hier eventueel in verrekend wordt.

5. Uit een provinciaal onderzoek in 2019, blijkt dat de gemeente Dronten een tekort van 1.035 plaatsen voor arbeidsmigrantenhuisvesting heeft tot 2030.

De vierde locatie aan De Bruggepoort, eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf, wordt in het nieuwe voorstel niet direct gebruikt voor arbeidsmigrantenhuisvesting, maar als reserve voor het geval huisvesting op de andere drie locaties niet haalbaar blijkt.

Door deze wijziging kunnen er maximaal 750 arbeidsmigranten worden gehuisvest. Waarom laat het college dit maximum los en hoe wordt er aan de extra behoefte voldaan?

Ook in het eerdere voorstel was het uitgangspunt dat op grond van het voorstel 750 plaatsen zouden worden gerealiseerd met de vierde locatie als reserve.

In de voorstellen is rekening gehouden met de ontwikkelingen aan de Roodbeenweg, waar plannen zijn voor de realisatie van circa 300 plaatsen. Het totaal aan nieuwe plaatsen in Dronten komt daarmee op 1050, wat globaal overeenkomt met de genoemde 1035.

6. Wanneer wordt het recente onderzoek van de provincie over de toelichting van de aantallen beschikbaar gesteld aan de raad?